

ALSÓLENDVAI HIRADÓ

Előfizetési ára:	Felelős szerkesztő:	Laptulajdonos és kiadó:	Telefonszám: 13.
Egész évre 10.— K	OSZESZLY M. VICTOR.	BALKANYI ERNŐ.	Szerkesztőség és kiadóhivatal: Balkányi Ernő könyvkereskedésében Alsólendván.
Fél évre 5.—			Nyitlitter sora 1 korona.
Negyed évre 2:50	MEGJELENIK MINDEN VASÁRNAP.		
Egyes szám ára 20 fillér.			

Egyről-másról.

Alsólendva, október hó 28.

A vallás- és közoktatásügyi miniszter eirában arra kérte az egyházi főhatóságokat, hassanak oda, hogy híveik a halottak szent estéjén ne gyűjtsák meg a temetőben a kegyelet mécsesét. Kevés a világítószerszer, az élők éjszakájával is nehéz a viaskodás, a holtaknak pedig nem faj a sötét. És az idén Mindenszentek estéjén sötétek lesznek a temetők. A háboru eljön a harc-vonalakról és elfújja a pislogó lángokat. Valami hiányozni fog nekünk, valami fájni fog. Az a két-három lánglepké, mely reszket november hidegében és sárgás világot vet a fejfára, amely alatt valaki nyugszik, aki kedves volt nekünk, akit szerettünk. A háboru ezt is megirigyelte tőlünk. Az élők-ből holtakat csinál s a holtakból elveszi a glóriát. Az öreg, fekete-kendős anyókák barázdás arcára a bánat könnye hull, ha majd vasárnap a nagymise után kihirdetik a templomokban, hogy az idén nem lesz világosság a temetőben. Ugy fogják érezni, hogy a csendesen alvó kedves halottól elvettek valamit. Ami kedves volt, ami szép volt és ami nélkül még sötétebb a halál. Csendes sírások lesznek azon az estén, a fehér koszorúk úgy fognak festeni a bús alkonyodásban, mint a gunnyasztó kísértetek, melyek eljöttek számonkérni a fényadót. Hallani fogjuk a hideg, sötét hantok alól öregapó reszkető szavát, édesapánk férfias beszédét. Fölsír onnan a gyermek-sírok közül a kisleánykánk, vagy a kistestvérünk hangja és kérdezni fogja: anyám, hol van az én lámpám, aminek piros volt az üvege és amely alvó szememnek olyan jól esett? Fehér menyasszonyok beszélnek ittagy beszéddel és kérdik azt, akit itt látunk: hát ilyen hamar elfelejtettél? Beszélnek fognak maguk között, hogy a halál a legjobb, mert nagyon gonoszak lettek az emberek. Az emberek rosszak, a feledés pedig gyors... Pedig soha nem járt annyi érzés a földön, mint most, annyi könny soha nem gyöngyözött. Ha eljön az este és a szobák ablakszemét fekete kezével

befogja a sötét, az özvegyek és árvák magukban beszélni kezdenek. Beszélni azzal, aki kedves volt, de elment és elhullott Szerbiában, vagy a lengyel sikon. Elvitte a háboru és csak az emléket hagyta itt. Beszélnek vele és beszélnek róla s a fájdalom megszelidíti, nemesíti az arcukat. A szíveken az irgalom, a szánalom szavai nyílnak, — talán sohasem volt ennyi jóember a földön. Csak a háboru gonosz. Az teszi özvegygé az asszonyokat, árvákká a fiakat s az fujja el a sirlámpát is ottkinn a temetőben, mely sötét, szomorúan sötét lesz Mindenszentek emlékezőssel teli estéjén, amikor a harang siratni kezdi az elszállott lelkeket...

*

Október végefélé nálunk még virágok nyílnak és a völgyeket a legnyájasabb őszen melengeti hervadt mosolyával. Ez az évszak a színek pompájában soha nem volt ennél dúsabb és soha nem volt meghatóbb a csöndes elmúlás költészetében. A szép, enyhe, nevető őszi nap ragyogó szépségén azonban foltot ejtett, mosolyát megfagyasztotta és nyájas szemét ködbe vonta egy hír, mely mindnyájunknak a szívébe markolt. A Kárpátokban — harsonázott ez a hír —, ahol katonáink állanak s ahol tüzerek hajszolják fáradt lovaikat, köd ülte meg a csucsokat s a hegyoldalokon térdig érő hó van. Mit ér az, ha itt nálunk még az őszi nap táncol, ha egyszer a tél köszöntött be jeges halálával, inségével és fájdalommal ott, ahol most, mint egy vészes madár, a mi szívünk repdes, a mi életünk lobog s a mi sorsunknak végső intézése folyik!

A kárpáti tél: csontunkig ható, jeges zenéje volt egykor e szónak. Az első háborus télén volt ez így, mikor a hegyvidék fagyasztó lehellete, orvul támadó szele és viharja még tapasztalatlanul és nem így felkészülve ért bennünket, mikor a halálnak nem volt hűségesebb szolgája a kárpáti télnél. Ez a zuzmarás generális volt akkor a legretentőbb ellenfél, ennek a néma dandárjai vitték végbe a legvadabb pusztítást ellenség és jóbarát soraiban és ez

tette, hogy a téli háborunak mindennél ijesztőbb neve támadt. Ez tette, hogy téli háboruk szerint számítottuk az idő múlását és a végét is aszerint jósolgattuk, megér-e az még egy téli háborut, vagy sem.

Ugy látszik (bár volna hamis a jóslatunk!) még egyet megér. A harmadik tél már itt kopog és rázkódik a küszöbünk előtt, hiszen a Kárpátokban már esett a hó. Ám ma már nem félünk úgy tőle, kitanultuk a fortélyait, támadásának titkát s bizunk benne, hogy felkészültünk ellene. Volt időnk, hogy meleg ruhával láttuk el katonáinkat, volt rá idő, hogy jó téli fedezékek készüljenek a számukra. A harmadik télén már hiába ömlik felénk a fagyasztó lehellet, nem szabad és nem is fog megtörténni, hogy egyetlen katonánknak a lábát is véresre marják a repülő jégzilánkok. Mint annyi más félelmetes tekintély, a téli háboru is nagyot bukkott s ellenségeink csalódnak, ha csak abban is biznának, hogy a téli fagy és orkán a lelkünket tartja remegésben. A katonát meleg ruhája és a fedezék, bennünket pedig egy olthatatlan benső lobogás véd meg és meg fog védeni túl a tél üvöltésén is mindaddig, amíg veszedelem öláldok a házunk táján.

A harmadik téli háborura készülünk, előbb azonban megvívjuk az őszi csatáit északon és délen, keleten és nyugaton. És megvívjuk, hogy biztonságos legyen a telünk.

Egy és más a dohányról.

Üresek a dohánytőzsdék, nincs egyetlenegy trafik sem, ahonnan ne azzal küldenének el bennünket, hogy nincs dohány, nincs cigaretta, nincs szivar, nincs, nincs semmi. Az itthon levő polgári lakosság a horribilisen fölemelt árak dacára is tülekedik a füstöniválóért, csakugy, mint a fronton levő, oda induló, vagy onnan visszatérő hőseink, akiknek a véres harcok között az az egyedüli szenvedélyük s ha ezt kedvükre ki nem elégíthetik, bizony egy csöppet se csodálivaló, ha lelkük keserűséggel telik meg a dohányhiány miatt. Nem lesz tehát felesleges talán a dohányszük, inséges világban, ha megállunk a dohányproblémánál és elcsevegünk egy kissé a dohányról, erről a méregről, amit ma

30 A magyar külföldi és regényirodalom legjobb, legkiválóbb termékei mesésen olcsó árért! **30**

Minden füzet egy befejezett teljes regény! **»MILLIÓK KÖNYVE«** Minden kéthétben egy regény jelenik meg!

FILLÉR Herczeg, Szomaházy, Mikszáth, Bársony, Bródy, Pekár, Heltai, Krudy stb. legjobb regényei! Egy teljes regény 30 fillér. FILLÉR

Kapható Balkányi Ernő könyv- és papirkereskedésében Alsólendván és Muraszombatban.

jobban keresnek s drágábban és szívesebben vásárolnak, mint a leginyesiklandóbb lukullusi csemegét.

Ha a dohány történetének annalesait lapozzuk, kétségtelen, hogy első gondunk az, hogy a história poros lapjaiból kikutassuk, vajjon ki volt az első, aki arra a gondolatra jött, hogy dohányozzon. Az is bizonyos, hogy a legtöbb ember abban a meggyőződésben él, hogy a dohányzás feltalálója Amerikában élt és csak amerikai lehetett, valamint hogy a dohány maga is Amerikából indult ki hódító útjára. Ám ez a feltevés egyáltalán nem bizonyos, csakis az az egy kétségtelen, hogy egyetlen más élvezeti cikk se tudott szert tenni olyan népszerűsége és közkedveltségére, mint a dohány.

A dohány népszerűségét és közkedveltségét bizonyítja az a káprázatosan meglepő számadat is, amely a világ dohányfogyasztását jelzi. Az a penzérték ugyanis, amit a világ dohányosai évente elfüstpölcnek, jóval többre rug egymilliórd koronánál, holott ez a szám tulajdonképpen még nem is igazi mértéke a világ dohányfogyasztásának, mert egyes primitív kulturájú országok és a kultúrátlan, félvad népek fogyasztása ebbe a statisztikai adatba nincs belefoglalva. Európában egyébként a legszenvedélyesebb dohányosok a hollandusok; Hollandiában ugyanis a statisztika szerint minden emberre évi átlagban három és fél kiló dohányfogyasztás esik. Hogy milyen a hollandok dohányzási szenvedélye, arra példaként emlegetik a dusszardag holland sportférfit, Myhneer van Klées-t, aki hetenként átlag három font dohányt füstölt el s e rettenetes nikotinfogyasztása dacára is 80 évet ért meg a legjobb egészségben, derűs kedvvel egész halála órájag megörizve. Dohányzási szenvedélyét Myhneer megörizte halálán túlra is — és nem tudván megbarátkozni azzal a gondolattal, hogy egyszer végre kedvtelésétől kénytelen lesz búcsút venni, végrendeletében úgy intézkedett, hogy holteste mellé tegyenek a koporsóba egy csomag finom dohányt, gyujtót, a természetesen megjelenő ismerősei, barátai és tisztelői a temetés szertartás alatt dohányozzanak és a sírba lebecsátott koporsójára verjek ki a pipájukat, hogy a sírban is dohányhamu földje be.

Amint ismeretes, az eleinte időnkint kiadott dohányzási tilalmak teljesen hatástalannak maradtak, sőt éppen ebben az időben — különösen Angliában — a dohányzás formális művészetté nőtte ki magát és voltak úgynevezett „dohányzó professzorok”, akik oktatást adtak s minden elképzelhető dohányzási trükkökre tanították az embereket, mint például a taktusra való füstölésre, a dohányfüstnek az orron át kibocsátására, a füst elnyelésére stb. Még az iskolákban is tanították a dohányzást, de azért alaposan büntették azt a nebulót, aki lopva és előbb mert dohányozni, mint az megengedve lett.

Ismeretes az is, hogy a dohányzási szenvedély átragadt a férfiakról a nőkre is. De mint minden szertelenségnek, épúgy a dohányzási epidemiának egyszer csak vége szakadt, — ez pedig akkor történt, mikor Jean Nicot kezdeményezésére és agitációjára (1530—1600.) divatba jött a burnót, vagy mint nálunk népiesen elnevezték, a tubák-élvezet. Kevésbé volt azonban újszerű ez az újabb furcaság, mert — habár más formában is — a dohányélvezetnek ez a módja csak egy régebbi methodus újra életre keltése volt. A dohányzás, illetve a pipázás legsős formája ugyanis az volt, hogy a dohányt lassan elégették és az égetésnél keletkező füstöt az orron át beszívták. Azután jött a pipa és pedig eleinte két szárral. A pipaszárak végét, illetve a szopókát pedig nem vitték a szájba, hanem az orr két lyukába helyezték be s így szívták fel a füstöt, amit azután a szájon át ereszt-

tektek ki. Ez a mánia tartotta magát sok évekig, míg végre jött az egyszerű, mai formájú pipa, ami azután megmaradt napjainkig. Főleműtjük, hogy Mexikóban a dohányzás hatását ugy növelik az emberek, hogy a pipát és a szárat alkohollal tisztítják ki gyakorta, sőt a szárat be is áztatják, s a füstöt így alkoholgőzzel telítve kapják.

Hogy milyen idős a dohányzás szokása, azt nagyon bajos volna megállapítani, annyit azonban tudunk, hogy az Amerikát felfedezők egészen elképedve láttak ott dohányzó embereket, akik prűszkölve élvezték és futták a dohányfüstöt. Megállapítható az is, hogy a pipa és a szivar, valamint a dohányzás egyáltalán Amerikában már akkor is mint a régmúltból és az ösöktől örökölt szokás emlegették, szoval a dohányzás első ideje visszanyulik a legrégeb, ismeretlen ókorba.

Ütközet a Kárpátokban.

— Harctéri levél. —

Lenn táboroztunk a völgyben egy kis faluban. Napok óta esett a hó s magasan állott az utakon. Szegény katonáink bizony sokat szenvedtek ezekben a napokban, mert az egész nyomorúságos faluban alig volt ép ház, a tiszteknek se lehetett helyet szorítani fedél alatt, a legénység meg éppen kűnn rejtani a hóviharos, hideg éjszakában. Apró tüzeket gyujtottak s kőpöngyökbe burkolozva ott gubbasztottak melletük. Éjszaka két óra tájban vágatva jött egy ulánus és hozta a parancsot, hogy kora hajnalban támadjuk meg a szemben levő hegyen álló oroszokat és délig kerítsük birtokunkba a hegyormot.

Kimentem a bakák közé, felkeltettem őket, odagyűjtöttem magam köré s megkérdeztem tőlük: — Fiúk! Akarjátok-e, hogy holnap mindannyian tető alatt aludjunk?

Hogy akarták e? Azt hiszem, ennek a reményben akár a pokol kapuinak is nekimentek volna. Sötét éjszaka volt, mikor elindultunk a faluból. A tábori tüzeinket égye hagytuk, nehogy az ellenség a tüzek kialvásából észrevegye számdekkunkat. Ahogy elhagytuk a falut, a hegy aljában hosszú láncba fejlődtünk. A hegyet, melyet el kellett foglalnunk, alján sűrű erdő borította, teteje azonban, ahol az oroszok állásai voltak, kopár volt egészen. Ezen a kopár részén a hegynek volt nehéz átiatolnunk. Mindannyian jól tudtuk ezt s azzal is teljesen tisztában voltunk, hogy az itt való átkelés bizony áldozatokba fog kerülni. Megvalom egészen őszintén, hogy még mi, tiszték is úgy néztünk egymásra, hogy ugyan melyikünk kíván a másikkal holnap jó reggelt? De azért csak mentünk előre. A parancsban benne volt, hogy azt a hegyet el kell foglalnunk. A „kell” pedig nagy szó katonáknál.

Ahogy a hegy lábához értünk, kiadtuk a parancsot, hogy a bakák fejlődjenek rajonaiába és igyekezzenek a bokrok közötti kusva, minél tovább észrevétlennek maradni. Beszélgetni nem volt szabad, suttogva adtuk a parancsot tovább s még a cigaretánkat is el kellett oltani, nehogy az előőrösök idejekorán észrevegyenek bennünket. Csendesben, hogy az ág se rezzenjen, kusztunk a bokrok között fefelé. Egyszerre csak néhány lövés dördült el előttünk. Jeladó lövések voltak. Utánuk ismét mélységes csend. Meglapultunk a bokrok mellett és vártunk, hogy mi lesz? De nem történt semmi. Mentünk tovább előre. Lássuk, meddig lehet? Már fenn voltunk az erdő alját borító erdő felső szélén. Az oroszok nem tüzeltek. Az első bakák guggoiva kibukkantak a fák közül, a tisztásra. Az ellenséges lövészárok körül még mindig csend van. Már azt hittük, hogy talán vissza is vonulnak előlünk. Ahogy aztán a mi ezredünk zöme kibújtt a fák közül, egyszerre megszólaltak az ellenséges puskák és gépfegyverek. Tízével-huszával estek el nyomán az embereink. Vissza kellett mennünk, nem lehetett kirtartani. Szaladtunk gyorsan vissza az erdőbe, ahol legalább a fák között valamennyire védeve vagyunk. Hogy a fák közé értünk, újra elhalt az ellenséges tűz. Vártunk egy darabig, aztán újra kitörtünk. Megint rákérdezték. Itt-ott elesett egy-egy emberünk. Nem lehetett előre jutni! Hát megint vissza az erdőbe. Már világos reggel volt, sietnünk kellett. Kiadtuk a parancsot, hogy a bakák rakjanak le minden felesleges podgyaszt a fák

közé. Ha lehet, még a köpenyeket is, hogy se akadályozza őket a szabad mozgásban. A megint előre. Egy századunk hirtelen ha vágódva tüzelni kezdett. Mialatt ok löttek, rohant a fák közül a második század is. U tüzelők mögött lefedték őket is és átvették előbb érkezettek szerepét. Azok pedig, miala mögöttük levők tüzeltek, ismét igyekeztek elől jutni. Bizony sokan elesetek. De azért tíze óra elertük az orosz arkokat. Mikor már széps lépésnyire voltunk tőlük, rohamra mentünk. Aztán a puská csövét kezünkbe fogva ugrottunk bele az ellenséges árokba s az agyával doltoztunk a fegyvernek. Nem tartott tovább egy nál: tiszta volt az árok.

Délután két óra tájban az oroszok nagy erővel a túlsó oldalról ugyanolyan módon igyekeztek ellenünk támadni, ahogyan mi rohantunk meg az ő állásaikat. Borzalmas harc fejlődött tüzelünk mindannyian, hogy a homlokukról patakokban csurgott az izzadság, a csukló pedig szinte sajgott a závárforgatástól. Az orosz sorok estek, az elesettek helyét azonban nyomban mások pótolták és szüntelenül jtek ki a bokrok közül újabb és újabb kuszó, csi csapatok. Már-már azt hittük, hogy ki kell vinnünk a reggel annyi vérrrel megszerzett pozíció. Egy-egy elzárt orosz már ott tünt fel közelünk el, mi árunk előtt Igaz, hogy rögtön löttük, ahogy észrevettük, de egyre többen többen bukkantak fel az árok előtt és már győzőtünk rájuk tüzelni. Fáradiat és kimerültség is voltunk s éreztük, hogy sokáig már egyik se bírja. Így tartott ez teljes három óra hoss. Akkor erősítéseket kaptunk a völgyből s e segítségével azután sikerült megfeszítanunk másik hegyoldalt is.

A velünk szemben álló orosz ezredet, ahogy azóta megállapítottuk, nyolcszázöt emberrel esett el ebben a borzalmas harcban. Melyhez hasonlóban nem volt részem az e háborúban. Azt az embertelenséget, melyet szercsétlen ellenfeleinket parancsnokaik a mi feleink elre hajtottak, azelőtt nem is tudtam ve elképzelni. Valóságos mérsárszék volt az, amely belekergették őket. Még ma is szinte megáll eszem, ha rá gondolok, hogyan jöttek a szercsétlenek a biztos halálba.

A göcseji magyar és a „nemdohányzó”

— Vicinális jelenet. —

Élemedett, csontos kis magyar szállt fel alsólendvai vicinálisra, szájjában kurtaszárú, melyből vígan gyűrűzik a füst. Az egyik „dohányzó” fülkében telepszik meg, ahol az lakon ott fityeg a tilalom, hogy tilos a dohányzás. De azért a pipa csak onja a füstöt, amely olyan különös, éremlyős szaga van, hogy egy bivalynak is felkavarná a gyomrát. A fülkben több hölgy-utas van. Általános felháborodás és megrökönyödés. Jön a kalauz. Szinte sáttan csattan a vakmerőre:

— Nem tudja, hogy ez nemdohányzó s kassz? Itt nem szabad dohányozni!

A göcseji magyar csak gyengén biccefejevel:

— Hát mán hogyne tudnám. Isz az is ott van.

— Hát akkor tegye le azonnal azt a Erre már nem is felel szóval. Csak a vel int tagadólag és tovább pöfökel. Pedig már a többi utas is biztatja:

— Tegye le a pipát, vagy menjen ki a Nem teszi le a pipát, de ki se megy. Külben mutatja a Csáktornyáig szóló jegyet, bizosságául annak, hogy jussa van a maradáshoz eszeágában sincs gyalog menni, ha már fizeCsödöt mond minden postári kapacitálás.

— Le kell szállítani a vonatról! — pattanak többen és a kalauz is kijelenti, hogy Muzsardahelyen csendőrt fog hívni. A kis e azonban rendűtlen marad Igen csöndesen nyugodtan csak emyit mond:

— Akár huszonnyócat...

Közben Szerdahelyre ér a vonat Huszonnyolc csendőr nem, de egy véletlenül akad az állomáson. A szuronya villog és a hangja komolyan zug, mikor rádörög a makacs öregre:

— Hát nem tudja maga, hogy ebben a kocsiában nem szabad dohányozni?!

— De, csöndér ur, nagyon is hogy tudom. Tudok én olvasni. Meg mondták is...

— Hát akkor mit rezonérozik? Azt akarja, hogy leszállítsam a vonatról és megbüntessék?

A kis magyar csöválja a fejét:

— Nem, csöndér ur, nem akarom. De nincs is, amiért leszállítsam...

Szelíd ravaszággal csillan meg a szeme és igen jámborul mondja:

— *Dohányozni* nem szabad. De szagujja csak mög, csöndér ur (vastag füstfelhőt fúj a csendőr orra alá), *dohány-e ez, amit én pipálok?* Nem vót ennek soha kapa a tövébe! Mer a fű hullott! Ezt meg nem tiltja a törvény. No ugyé?

A csendőr szemmeláthatóan meghökken. Nem talál kérdéseit. Ezért hát szó nélkül szedi le a kocsiáról a ravasz öregot és szép csöndesen betolja egy másik kocsiába. Így la!

A göcseji magyar méltatlankodva morog vissza:

— Nono... Hát akko mér nem írják ki azt is, hogy *meggyfalevelzeni* se szabad...

A vonat tovább dörög.

HIREK.

Téli gondolatok, —

a mai drága világban ez a legolcsóbb porteka. A téli gondolatok. Ezekhez kedvesség is jutányos áron hozzájuthat, mert hiszen ha mindennek emelkedett is az ára, a gondolatoké nem emelkedett: egyforma árban ereszthetjük be akár a téli, akár a nyári gondolatokat éppen úgy, mint a háború előtt. Természetes, hogy most a téli gondolatoknak van nagyobb kelete. Tessék tán mindjárt ezt választani: mit eszünk a télen? Nagyon pompás idényszerű és jutányos gondolat ez még így kérdés alakjában is. Igazán, mit eszünk? Máskor ilyenkor a kamránkban nemcsak sötétség, épkháló és huzat volt, hanem egy kis télire eltett koszt is: a bödőnben nem az egerek hangverse nyeztek, a lekváros fazekakban nem a szunyogok, a befőttes üvegek nem a döglött legyek áttetsző koporsói voltak. Most kinetic van annyi zsirja, hogy nem lesz zsirgondja a télen? Aki abba a szerencsés helyzetbe jutott, hogy a névjegyére nyomtathatja, hogy disznótulajdonos, érthető büszkeséggel dobja sutba a zsirgondokat és nem minden alapot nélkülöző nemtörődömséggel beszélhet a harmincéves háború eshetőségeiről. Igen, de hol van ilyen boldog halandó? Ami disznóval találkozunk még hébe-korba rövid életünk pályafutásán, az legfeljebb a makkdisznó vagy a tökkdisznó, avagy különösen így karcos-érés idején valami részeg disznó... Igen, igen, hát mit eszünk a télen? Vannak ugyan háború ételajaink, de ezeknek a receptjei hasonlatosak a fából való vaszarikák elkészítésének a tudományához: hogyan lehet a krumpliból rántott csirkét, babfőzelékből rostélyost és két deci patakvizből halászlét csinálni, de hát ezekkel a boszorkánykonyhai tudományokkal nem la-

kunk jól és tudjuk, hogy a gyomor hasonlatos a szerelmhez: nem lehet hazugsággal tartani. No már most, ha tisztában vagyunk azzal, hogy a télen mit eszünk, igazán semmi értelme sincs annak, hogy továbbra is téli gondolatokkal kinezünk a koponyánkat, hanem nyugodjunk meg ama böles rendelkezésben, hogy sohase volt úgy, hogy valahogyan ne lett volna...

Merénylet Polnisch hercegi erdőfelügyelő ellen.

Szerdán a késő délutáni órákban futó tűzként terjedt el városunkba a hír, hogy Polnisch Árpádot, az Esterházy hercegi uradalom általános tisztelbeteiben és becsülésben álló erdőfelügyelőjét a „dobronaki” hercegi erdőben, hivatalának teljesítése közben megtámadták és súlyosan megszurkálták. A hír, amely az erdőfelügyelő minden ismerősét mélyen megdöbbentette, sajnos, igaznak bizonyult. Polnisch erdőfelügyelő az aljas merénylet óta fekvő beteg s bár állapotja nagyon súlyos, hála a Gondviselésnek, aggodalomra nincsen ok. — Szerda délelőttre a Zsitkóc község közelében fekvő ugynevezett „dobronaki” erdőbe a hercegi uradalom faárverést hirdetett. Az árverésre a környék földmivelő lakosságából — többnyire vend parasztok — mintegy 350-en jöttek el az erdőbe. A hercegi uradalom részéről az árverésen Polnisch Árpád erdőfelügyelő, Schneider László erdőgondnok és Bíró Lajos gazdasági gyakornok voltak jelen. Ott volt még három erdőőr is. Ugy 11 óra tájban, mikor már jó ideje folyt az árverés, a valószínűleg már előzően felbujtogatott parasztság hirtelen zugolódni, majd lármázni kezdett a fa-árak miatt s hangosan fenyegetőztek Polnisch és a tartsaságában levő erdőgondnok és gyakornok ellen. Az erdőfelügyelő, leakarván csillapítani a zugolódókat, felvilágosította őket, hogy ő nem tehet róla, hogy az árak valamivel magasabbak, mint a régiéek voltak, de amint tudhatják jól, a tüzi-fa is megdrágult. A parasztság azonban tovább fenyegetőzött s többen olyan kísérletet tettek, hogy Bíró Lajostól az árverés előbbi folyamán bevett mintegy ötezer koronát tartalmazó táskát elrabolják. Ekkor az erdőfelügyelő és tartsasága abbahagyták az árverést és el akartak menni. De a most már teljesen vad tömeg utánuk ment és hatalmas fadarabokkal dobálni kezdte Polnischot, majd pedig többen megakarták rohanni. Polnisch ekkor elkérte egyik erdőőr fegyverét és ijesztésül egyszer a levegőbe lött, utána pedig egy repülő fadarab elöl egy széles löty mögé akart ugrani, de megbottolt és elesett, mire a megvadult tömeg rárohant, botokkal ütni kezdték és késsel megszurkálták. Két mély szurás érte Polnischot, egyik a hátán valamivel a nyak alatti hátgerincnél, a másik a tüdejénél, s ez utóbbi a tüdőt is megsértette. Azonkívül a fejét is betörték az ütések. A merényletök, akik dulakodás közben az erdőőrök fegyverét is összetörték s több súlyos ütést mértek a Polnisch segítségére siető Schneider erdőgondnokra is, gyáva támadásuk után elmenekültek. Az erdőfelügyelő erősen vérző sebeit egy közeli patakban mosták ki, majd pedig egy közel-

ben levő házba ment, ahol lefektették s elhívták hozzá dr. Kollin Ignác lendvavásárhelyi kórorvost, aki a szükséges kötésekkel ellátta, mely után kocsin hazaszállították. A tettesek ellen szigorú eljárás van folyamatban. Az erdőfelügyelő állapota súlyos ugyan, de tekintve erős szervezetét és a leggondosabb ápolást, remélhető, hogy aggódo családjának és nagyszámu tisztelőinek örömei mihamarább kiveheri a gyalázatos támadás nyomait, amelynek ártatlanul, kötelességének pontos és lelkiismeretes teljesítése közben majdnem áldozatul esett.

— **Uj hadbíró.** A hivatalos lap jelenti, hogy a király dr. Nábráczky Hajós-Béla, alsőlendvai ügyvédet népfelkelő főhadnagy-hadbíróvá nevezte ki.

— **Halálozás.** A helybeli Wortman-családot súlyos vesztés érte. A család közísteletheben álló feje, Wortman Benő rófaszerkesztő, folyó hó 25-én éjjel 69 éves korában elhunyt. Wortman, aki egyike volt városunk legrégebb kereskedőinek, az utóbbi években állandóan betegeskedett s szerdán este bekövetkezett halála bár nem jött váratlanul, az egész városban mély megdöbbenést keltett. Nemesak a kereskedői pályán volt hasznos és szorgalmas ember, de a közélet terén is tevékeny munkát végzett. Igazgatósági tagja volt az Alsőlendva-Videki Takarékpénztárnak, hosszú időn át templomi elnöke az izr. hitközségnek s egyik megalapítója a Hungaria ernyőgyár r. t.-nak, amelynek mindvégig igazgatósági tagja is volt. Halálának híre az Alsőlendva-Videki Takarékpénztár épületére kitétték a gyászlobogót s gyászborult családján kívül a takarékpénztár is külön adott ki gyászjelentést Wortman haláláról. A temetési szertartás pénteken délután ment végbe igen nagy részvét mellett. Az elhunytat a tisztelők impozáns tömege kísérte el utolsó útjára, hogy ezzel is kifejezést adjanak annak a tiszteletnek, melyet városunkban az elhunyt kivívott magának.

— **Jótekonyság.** Eppinger Muki kereskedő Csesztregről lapunk útján az erdélyi menekülteknek 10 koronát, a hadiárúknak 10 koronát, a rokkantaknak 10 koronát és a Vöröskereszt egyetnek 2 koronát, összesen 32 koronát volt szives adományozni. Az összegből 10 koronát (az erdélyi menekülteknek), Az Est-hez, 20 koronát (a hadiárúknak és rokkantaknak) a Hadszegély Hivatal főpénztárához és 2 koronát a Vöröskereszt egyet alsőlendvai fiókjához juttattunk.

— **Keszthely új képviselője.** Keszthelyen hétfőn volt a képviselőválasztás, amidőn is a néhány héttel ezelőtt elhunyt Rakovszky Béla alkotmánypárti képviselő helyét töltötték be. Az egyedüli jelölt gróf Teleki Pál volt alkotmánypárti programmal, akit egyhangulag választottak meg. Teleki Pál gróf fia Teleki Géza gróf volt beügyminiszternek. Egyízben már volt tagja a képviselőháznak, 1905-ben választották meg a nagysomkúti kerületben alkotmánypárti programmal. Neve a tudományos világban jól ismert s különösen földrajzi tanulmányokkal foglalkozik nagy szeretettel. A közigazgatás terén is jelentékeny tevékenységet fejtett ki, legutóbb az erdélyi kormánybiztosságban munkálkodott. A keszthelyi kerület érlekes honatját nyer Teleki Pál gróbnan, aki most harminchétf éves és ambícióval foglalkozik a közügyekkel.

— **Orosz fogságban.** Tóth Károly helybeli börtönörnek öt fia van s mind az öten katonák. Az egyik fia, Tóth Gyula könyvtőrségű, az orosz hadtérden még augusztus elején eltűnt s ez időtől fogva semmi hír nem jött felőle. Végre tegnap levél érkezett tőle, melyben írja, hogy orosz fogságba került s egészséges.

— **A sertesék bejelentése.** A kormány tudvaivölge a magánháztartások céljaira csak 4 sertesé hízalását engedti meg, a többit felszálja. A hadügyminiszterium Zalamegye területén az átvetellel a Franz Lajos és Fiai nagykanizsai céget bízta meg. Akinek négynél több sertesé van, fölösleglet be kell jelentenie nevezet cégnék.

MEGJELENT

az osztrák-magyar vöröskönyv a román árulásról.

A külügyminiszterium által kiadott okmánytár. — Hivatalos okiratok Románia galadságáról.

Kapható BALKÁNYI ERNŐ könyvkereskedésében Alsőlendva és Muraszombat.

:: ÁRA :

1.20

KORONA.

— **Meghívó.** Az alsólendvai hegyközség 1916. évi november 12-én délután fél 3 órakor Alsólendva nagyközség gyűjteményi irodájában rendező öszi közgyűlést tart, melyre a hegyközség tagjait tisztelettel meghívja Dr. Józsa Fabián hegyközségi elnök. Táragsorozat: 1. Elnöki jelentés. 2. A hegybíró jelentése. 3. Az ideiglenes zárszámadás és költségvetés előterjesztése. 4. Esetleges indírványok.

— **Hösi halál.** Fenyves Dániel mura-szentmáriai kántortanító, honvédrászlós, a nagy és kis ezüst vihársági érem tulajdonosa, az orosz harctérben hősi halált halt. Ideiglenesen Borsa közlekedésben temették el bajtársai.

— **Halálozás.** Hegedűs Pál, a Magyar-francia biztosító társaság nagykanizsai intézetének titkára hosszas betegeskedés után elhunyt. Hegedűs hivatalos ügyben gyakran megfordult városunkban, ahol sok ismerőst tett szert, kiknek körében bizonyára nagy sajnálkozást kelt korai halála.

— **A sírok kivilágítása elmarad.** Dr. Csérnok János bíboros hercegprimás legújabb körlevelében felhívja a papságot, hogy a hiveket világoztassák fel a világító anyagokban, különösen a gyertyaneműekben való nagy takarékoság szükségességéről. A központi hatalmak stearin és világítóanyag szükségletét a meglévő készleket nem fedezik és így e tekintetben minden felesleges, vagy mellőzhető gyertyafogyasztást kerülni kell. A templomokban kis miséken ezentul csak két, nagymiséken legfeljebb négy gyertyának szabad égnie. A halottak estején szokásos sírok kivilágítása is maradjon el az idén és a hivatás helyett fokozottabb buzgósággal elmondott imájkukkal emlékezzetek meg az elhunytakról.

— **A hadiadó tárgyalásai Zalamegyében.** Az 1916. évre megalakult hadi jövedelemadó felszámolási bizottság tárgyalásait Zalaegerszeg október 23-án kezdte meg. E tárgyalások az 1915. évi 20 ezer koronát meghaladó jövedelmekre vonatkoznak. A bizottság elnöke Thassy Lajos nyug. főzolgabíró, elnökhelyettes Udvardy Ignác nyug. keresk. igazgató, tagjai pedig a következők: Fischer Pál takpt. igazgató, Pongor Henrik gyárigazgató, Soproni Károly ny. pénzügyigazgató, Udvardy Ignác nyug. iskolaigazgató, Malatinszky Ferenc földbírtokos, dr. Burger Béla és dr. Kreisler József ügyvédek. Pótagok: Schütz Sándor kereskedő, Grünhut Henrik kereskedő, dr. Kaiser Emil földbírtokos, újnapi Elek Ernő földbírtokos, Gaál József tanár. A tárgyalások adóhivataltól kerültenként tartanak. Az alsólendvai adóhivataltól került 48 adótételének tárgyalására még csak decemberben kerül a sor. Kinestári előadó Mérő Géza pénzügyi titkár lesz.

— **Hazai földben.** Takács László, az Országgház műépítész, Muraszombat jeles szülőltje, aki mint szaporítóhadnagy vonult hadba, a háza védelmében — amint már megirtuk — az északi fronton hősi halált halt. Hamvait édesatyja, Takács R. István nyugalmazott muraszombati elemi iskolai igazgató, most hazaszállítatja és Muraszombatban fogja örök nyugalomra helyezni. Muraszombat község, jeles fia emlékének megörökítésére, egyik utcáját Takács László nevéreől fogja elkeresztelni.

— **Az erdélyi menekülteknek.** Az erdélyi menekültek részére gyűjtött összeghez újabban Reitter Ernő 15 koronát adományozott. Ezzel együtt a városunkban gyűjtött összeg 2662 kor. 40 fillért tesz ki.

— **Vadászati engedély.** A földmívelésügyi miniszter megengedte, hogy az Esterházy hercegi hitbizomány egyes vadászterületein 89 gyengébb szarvasbikát október hó 15-étől, 12 darab szarvasbikát pedig november 15-étől december 31-éig, — 245 darab szarvasstehenet, úszót vagy borjút és 22 darab dámvadstehenet 1917. január 1-étől február 25-éig a tilalmi idő alatt is löhessenek.

— **A háború költészete.** E cím alatt dr. Vajda Gyula egy kiütöndő összeállított magyar háborús anthológiát szerkesztett, amely most jelent meg. Az izléses kiállítás versgyűjtemény felől a háború egész történetét költőink versiben, melyeket dr. Vajda Gyula avatott kézzel, helyes meglátással válogatott össze és csoportosított egyes fejezetekben. Gyűjtő, lelkesítő, oktató és szívet nemeseítő versek szólnak a királyról, a magyar katonákról, a hősről, a hazáról és a

magyarságról, a harcterekről, az anyákról, a hitvesekről, a hű szövetségeseikről, a gyermekekről és a várva-várt, előjött óhajtott békéről. A gyűjtemény 244 oldalon több mint 100 költeményt tartalmaz. Ennek a könyvnek, mely kiválóan alkalmas ajándéknak, szorgalmi jutalomnak, egyetlen magyar család asztaláról, egyetlen magyar iskolásgyermek kezéből sem szabad hiányoznia. A kötet ára 2 korona s kapható a kiadónál, Rózsavölgyi és Társa cs. és kir. udvari könyvkereskedőnél Budapest, IV. Szerviz-tér 5.

— **Adjunk meleg ruhát az erdélyi menekülteknek!** Az előjáróság felkéri Alsólendva nagyközség lakosságát, hogy az erdélyi menekültek részére meleg ruhát adni sziveskedjen. A szives adományokat a városházán kell átadni.

— **Csak egy virágszál!** Az idén is ezzel lép a József Kir. Herceg Szanatorium Egyesület a nagyközségre, hogy halottak napján csak egy virágszál értéket adományozzon arra a nemesemberbaráti célra, amely különösen most a háború idején hatványozott kötelességet ró mindnyájunkra. Hiszen az egyesület a tüdőbeteg katonák ezreit ápolja, gondozza. — A nemes célra Mindenszentek napján nálunk is, ugyszintén az egész járás területén gyűjteni fognak.

— **Aprópénz papirosból.** Az aprópénzhiányon nemikép segíteni fog az a jótékonyági akció, amelyet a Hadsegélyző Hivatal kezd meg. Papirosból készített szükségpénzeket bocsát forgalomba a kereskedésekben, vendéglőkben és minden forgalmas helyen a visszaadással ez a szükségpénz helyettesíti az aprópénzt. Természetesen a hivatal a szükségpénzt a feltüntetett értékben kívánatra beváltja. Kétfilleres, négyfilleres, hatfilleres, nyolcfilleres, tízfilleres és tizenkétfilleres papírpénzt bocsát ki a Hadsegélyző Hivatal s az akció a katonák özvegyének és árváinak javára létesített alapokat akként fogja növelni, hogy csak a szegényebb néposztálynak váltja be a szükségpénzeket, a gazdagabb osztály azonban remélhetőleg inkább veszteségei közé írja a szükségpénzek értékét. A szükségpénz formája körülbetűli akkora, mint az okmánybélyeg, zöld színnel van nyomva, felül egy körben pedig bronzzsínben nyomtatva van feltüntetve az értéke.

— **Utazás egy pár cipő körül.** A tegnapi vásárban olyan jelenetek voltak szem- és fültanui, amit az utókor számára, a háborús idők s az üzleti szellem jellemzésére feltétlenül fel kell jegyeznünk. A vásárban egy falusi ember egy pár cipőt vett 56 koronáért egy szustertől. Jegyezzük jól meg, 56 korona, vagyis 28 forint a cipő, ugyanannyi, mint amennyiért békeidőben egy borjút lehetett kapni. A paraszt a cipőt elvitte egy cipészhez, hogy patkót tetessen rá. A cipész megnézi a cipőt és konstatálja, hogy a talpa és a sarka papirosból van. A paraszt fogta a cipőt s visszavitte az eladóhoz, követelvény vissza a 28 forintját. A suszter szóba se állt vele. A parasztnak volt esze, csendőrt hívott, a csendőr szíjjel szedte a cipőt és bizony, papírból volt annak a talpa. Huszonnyolc forintért volt leírva eladni azt a rongyot! Ha én bíróságnak, tíz évi nehéz fogságra ítélnék az ilyen telhetlent...

— **Mennek haza a menekültek.** Zalamegyében nagyrészt marostordai-, szeben- és hunyadmegyei menekültek vannak internálva. A belügyminiszter tegnapelőtt táviratilag közölte az

alsópánál, hogy a három megye népe hazatérjen. A marostordai, szeben- és hunyadi menekülteket tehát felszólítják, hogy utazási igazolványukat és jegyeiket atvetele végett azonnal jelentkezzenek.

— **Csaló katonaszökevény.** A cs. és kir. katonai állomásparancsnokság felhívja a közönség figyelmét egy Popovics Szilárd nevű 19 éves battonyai születésű szökevény katonára, ki Zalamegyében csavarog és oly családoknál, kiknek fia katonára, pénzt csal ki. Utóljára Szeptember közepében járt. A közönség ne tüljön föl neki, hanem megjelenése esetén fogja el és adja át a csendőrségnek.

— **3,851.822 korona és 19 fillér volt.** „Az Est” összes költségeinek végösszege 1915-ben. Ennyibe került ennek az amerikai aranyokban fejlődött népszerű újságnak az előállítására esztendő alatt. Ebből a hatalmas összegből csak a nyomdai költségek 1,515.032 K 72 fillérre számláltak. Ilyen összegnek teszik lehetővé, hogy naponta sok százezer példányban teljesítesse felület, megbízható és pontos hírszolgálatát. „Az Est” 1915-ben 213,769.750 példányban jelent meg. Az Est egyre fokozódó népszerűségét jelzik ezek a magyar újságírás történetében példa nélkül álló számok.

— **A bepólyázott kutya.** Pozsonyból írják: Vasárnap reggel a vásárcsarnokban igen sok asszony sorakozott a zsírpusító helyek előtt. Elég tekintélyes számban voltak már együtt, mikor egy nő érkezett — pólyásgyermekekkel a karján. Természetesen igen hátra került a sorban és elkezdett a körülötte állóknak keservesen panaszkodni, hogy beteg gyermekével oly soká kell ácsorognia a reggeli hidegben. A többiek megszánták az asszonyt és előbbre engedték. Egyszerre a pólyásgyermek elkezdett — ugatni. Kiszült, hogy egy kis kutyát pólyázott be az asszony és ezzel a ravasz fogással akart hamarosan zsírhoz jutni. A tömeg ropantul fölháborodott és csak rendőri beavatkozás mentette meg a leleményes nőt attól, hogy jól el ne verjék.

— **Cséplés két halottal.** A nyár folyamán Szolár Iván muracsermei jómódú gazda gabonájának cséplését Stüll János muravárnai cséplőgéptulajdonosra bízta. A gépet a pajta és az istálló közvetlen közelében állították fel, jóllehet rendelt intézkedik arról, hogy a cséplőgépet zsuppal fedett házkötő legalább husz méternyre kell elhelyezni. A cséplőgép szikráitól tüzet fogott a pajta teteje és a nagy szél az égő pajtáról a lágot és a füstöt az istállóra csapta le, a melyben több marha és ló volt. Szolár Iván gazda öreg édesapjával együtt az istállóba rohant, hogy az állatokat megmentse, ámde a megriadt állatokat nem tudták kihajtani az istállóból és maguk sem tudtak kimenekülni. A nagy füstben mind a ketten megfulladtak. Hiába volt az oltás, minden elpusztult. A tüzért most vonta felelősségre a muraszombati járásbíró Stüll Jánost. Gondatlanságból okozott tüzvész miatt ötszáz korona pénzbüntetésre ítélték a cséplőgéptulajdonost, de az összeg behajtását felfüggesztették azzal a megokolással, hogy a tüznél ő maga is jelentékeny kárt szenvedett, mert cséplőgépe a pusztító elem martalékává lett.

Adakozunk az elesett hősök özvegyei és árvái javára!

Hadsegélyző Hivatal főpénztára, Képviselőház.

Az „Alsólendva-Vidéki Takarékpénztár Részvénytársaság” igazgatósága, felügyelő-bizottsága és tisztikara mély fájdalommal jelenti igazgatósági tagjának

WORTMAN BENŐ

urnak

hosszas szenvedés után történt elhunytát.

A meghaldogult 16 éven át nagy szorgalommal, odaadással szolgálta intézetünk ügyeit és mindnyájunk szeretetét, tiszteletét érdemelte ki.

Alsólendva, 1916. október hó 26-án.

Emlékét kegyelettel őrzük!

— A „**Vasárnapi Ujság**” legutóbbi száma sok érdekes képet közöl azokról az erdélyi területekről, a melyeket a románoktól a legutóbbi napokban visszafoglaltunk, továbbá — egy német katonai felvételei alapján — a nyugati harcterről s az olasz harcterről. Szépirodalmi olvasmányok: Havas Atisz és Walter Bloem regénye, Gagyhy Dénes novellája, gróf Vay Péter utirajza Anatóliából, a törökök harci készülleteiről. Egyéb közlemények: egy érdekes kép a párisi „Illustration”-ból s a rendes heti rovatok.

A „Vasárnapi Ujság” előfizetési ára negyedévre öt korona, „Világkrónika”-val együtt hat korona. Megrendelhető a „Vasárnapi Ujság” kiadóhivatalában (Budapest, IV., Egyetem-utca 4.) Ugyanitt megrendelhető a „Képes Néplap” a legolcsóbb újság a magyar nép számára, fél-évre 2 korona 40 fillér.

— A **Társaság**. Az osztrák arisztokráciáról emlékszik meg az e heti új szám vezetőcikke, mellyel kapcsolatban a Schwarzenberg hercegnök kitérő fotográfiáit mutatja be olvasóink. Novellát Salamon Akos, Pajzs Elemér és Kázimér Ernő írtak, míg Nóry Etelka színes szép cikkben rajzol háborus erdélyi képeket. Vértesy Gyula és Falu Tamás egy-egy szép költeménye, Kéblövskál Lajos és Bignió Béliáné versei mellett a mindig érdekes Divatlevél egészíti ki a gazdagon illusztrált szám tartalmát. A Társaság előfizetési ára egész évre 18 K, félévre 10 K, negyedévre 5 K. Mutatványssal ingyen küld a kiadóhivatal: Budapest, Dunapalota szálló.

— **Élelmiszer ingyen!** Ebben a mai drága világban, amikor akárhányszor még pénzért se kapni élelmiszert, valóban a kellemes meglepetések netovábbja, ha a szerencse különös kedvezéséből egyszerűen ingyen jut valaki mindenféle jó élelmiszerhez. Ebben a szenzációs nagyszerű meglepetésben részesíti olvasóit a Képes Ujság, amely meghonosította azt a pompás ötletet, hogy országos népszerűségű, mulatságos és szórakoztató rejtvény pályázatainak díja gyanánt tekintélyes mennyiségű élelmiszert oszt szét hetenként olvasói között, teljesen ingyen, egyetlen fillérenyi ráfizetés vagy szállítási díj sedése nélkül. A rejtvények megfejtését mindenki beküldheti és így az élelmiszerekre bárki pályázhat. Ingyen élelmiszerral díjazott rejtvény pályázataik közül az első e heti számában közli a Képes Ujság.

— **Az Érdekes Ujság pályázatai.** Az Érdekes Ujság, melynek az újságírás történetében szinte páratlanul álló gyors sikerét kétségtelenül a hetilap mélynyomó képei, gazdagon illusztrált cikkei s izléssel csoportosított aktualitásai mozdították elő, most újabb lépéssel törekszik a közönség ragaszkodását meghálálni. A gyorsan népszerűvé vált képes hetilap eddig már több, mint 30.000 korona pályadíjat tűzött ki érdekes, izgató kérdésekre, harctéri képekre, irodalmi és művészi munkákra, gyermekszépségekre stb. Most ismét 4000 korona új pályadíjat hirdet új és szenzációs kérdésekre. A népszerű képes hetilap most „Az Érdekes Ujság Könyvei” címmel regénysorozatot indít, melynek első kötetét, Molnár Ferenc legújabb könyvet, a lap előfizetői teljesen ingyen, példányonként vásárolni pedig K 1.70-ért kapják. Az Érdekes Ujság előfizetési díja egy negyed évre 5 korona.

— **Napilap és ajándék-könyv.** A mai papírszegény időben, amikor a papíros drágaság mellett nehezen is kapható, elismerésre méltó áldozatkészséget kell abban látnunk, hogy a Pesti Hirlap kiadói a jövő 1917. évre is ajándékot adnak a lap előfizetőinek, meg pedig a Pesti Hirlap Naptárát, az eddiginél is diszesebb külsővel és gazdagabb tartalommal. Ez a szép almanach az idén is karácsonyra jelenik meg és díjtalanul megkapja minden előfizető, aki legalább negyed-évre járítja a Pesti Hirlapot, vagy az oly új előfizető is, aki negyedévi előfizetési díjat egyszerre küld be. Jókör felhívjuk tehát erre a t. olvasóközönség figyelmét azzal, hogy a mai postaviszonyok mellett tanácsos az előfizetési összeget mielőbb beküldeni, mert a lap küldése különben megszakítást szenvedhet. Azt már mondanunk sem kell, hogy a Pesti Hirlap a háborus viszonyok dacára a leggazdagabb tartalmu és legnagyobb terjedelemben megjelenő újság maradt napilapjaink között. A háborus események bő kommentárjait napról-napra pontos térképekkel kíséri, ami még emelte közkedvelt-ségét. A Pesti Hirlap előfizetési ára: egy óra 2 K 80 f., október-decemberi negyedévre 8 kor. A Pesti Hirlap és Divatszalon együtt negyedévre 11 K 50 f. A Pesti Hirlap és Az Érdekes Ujság negyedévre 13 kor. A Pesti Hirlap és Képes

Ujság negyedévre 11 kor. A Pesti Hirlap előfizetési ára az Érdekes Ujság Háborus Albumával egy óra (egy sorozat) 4 K 80 f. Az előfizetési összegeket legelőcsérűbb postautalványon küldeni meg a Pesti Hirlap kiadóhivatalának: Budapest, Vilmos császár-ut 78.

Megjelent a **Milliók Könyve 23-ik száma, Szomaházy: „A méltóságos asszony lovagjai.”** Ára 30 fillér. Kapható Balkányi Ernő üzletében.

Könyvnyomdába egy jó magaviseletű 13-14 éves

TANONC
esetleg egy tanulóleány feivétetik Balkányi Ernőnél.

Rendelje meg lapunkat a harctéren levő férje, fia, testvére, rokona stb. részére. Nagy örömet szerez nekik. **Lapunkat a tabori posta rendszeren kézbesíti!**

35 dekás
tábori dobozok
kaphatók
Balkányi Ernőnél
Alsólendván.

ALKALMI
ALSÓLENDVAI LÁTKÉPES
és EGYÉB MŰVÉSZI
képeslevelezőlapok
NAGY VÁLASZTÉKBAN
VÁSÁROLHATÓK
BALKÁNYI ERNŐ-nél A.-LENDVA

Alkalmi ajándékok!

Alkalmi ajándéknak legalkalmasabb
zsebórák, láncok, arany és ezüst ékszerek,
China-ezüst disztárgyak, evőeszközök stb.

legnagyobb választékban, jutányos áron kaphatók

Mayer Ödön órás és ékszerésznél
ALSÓLENDVA, Főutca.

Nagy raktár fali- és ebresztő-órákban, valamint látszerészeti cikkekben, időmérőkben stb. Javítások szakszerűen végeztenek!

BALKÁNYI ERNŐ, ALSÓLENDVA

könyv- és papírkereskedés, könyvnyomda és könyvkötészet.

Interurban-telefon: 13.

Fióküzlet: MURASZOMBAT.

Mindenemű
NYOMDAI és
könyvkötészeti
munkák pontos,
izléses és gyors
elkészítése

MAGYAR ÉS VEND NYELVŰ
ÉNEKES- ÉS IMAKÖNYVEK.

BEÍRÓ-, GYORSSZÁMOLÓ-
ÉS ÖNÜGYVÉD KÖNYVEK.

Készíti
és raktáron tartja
az összes községi,
jegyzői, ügyvédi,
iskolai stb. nyom-
tatványokat

Szebbnél-szebb
diszlevélpapírok
dobozban és mappában.

Művészi kivitelű
képeslevelezőlapok
igen nagy választékban.

Kitűnő villamos
- zseblámpák -
és hozzávaló kellékek.

Előfizetőink
ingyenes hirdetési
rovata.

Ipar és kereskedelem

Előfizetőink
ingyenes hirdetési
rovata.

HELYBELIEK:

ASCHERI JÓZSEF építész, építési vállalkozó. Elvállal építési tervok készítését, mindenmű építkezést, valamint szakvélemény adását.

BADER HERMAN cipész. Kész cipők raktára.

BLAU SANDOR vasuti vendéglője az állomásnál.

BLAU és BARTOS rőfösáru- és készruha-üzlete. Nagy raktár uri-divat cikkekben.

BECK OSZKÁR fodrászterme Főut, Tivadar-f. ház

DEUTSCH JÁNOS vendéglője a Vasuti-utcában

ERMÉNYI JÁNOS habshító és mézeskalácsos.

EPPINGER SAMU téglagyáros és gőzmalomtulajd.

FERENCZY JÓZSEF vendéglős.

FREYER FÜLÖP üveg-, porcellán-, fűszer- és vegyesárukereskedése.

FEHER ANTAL köröm- és kocsikovács.

FUCHS JÁNOS borbély- és fodrász, Főut.

GOMBOSY és WENDL fűszer-, esemege-, rövid-, norinbergi-, üveg- és porcellán-áru kereskedése.

GROSZ FERENC bérkocsi-vállalata. Kényelmes bérkocsi mindenkor rendelkezésre áll.

GÖNCZ GABOR pekimester

Özv. GÁLLITS TAMASNÉ kéményseprő-mesternő

GUNDERLACH ANTAL asztalos Szentjános-utca

Özv. GREGORENCICS JÓZSEFNÉ szikviz-gyára, Alsó-utca.

GERICS JÁNOS vegyeskereskedése, sajtar-, szita- és kézikosaras raktára, szeszest italok kismértékbeni eladása, a vasutállomás átellenében.

HEGEDICS ISTVAN eszmadia.

HEGEDÜS SANDOR butor- és épület-asztalos. Kész butorok és különféle koporsók nagy raktára.

KLEIN DAVID szállítási (spéditeur) vállalata

LEVASICS FERENC építési vállalkozó.

LEVASICS VILMA ajánlja fényképezési műtermét (Alsólendva, Főut, Arnstein-üzlet átellenében). Készít a legújanyosabb árak mellett fényképeket minden nagyságban. Felvételt bármikor eszközöl.

MAYER ÖDÖN óras és ékszerész. Nagy raktár china-ezüst arukban.

MAURER FERENC szobafestő és mazoló.

MARTON KÁLMÁN vaskereskedése. Legnagyobb választék vas- és vasalásokban. Varrógép-, gáz-, asági gép-, szén-, cement- és malomkő-raktár.

NEUBAUER ANDRÁS „Korona” vendéglője

NÉMETH PAL épü et- és géplakatos.

NÉMETH ERNŐ fodrászterme Főutca, Beck-ház

POLLAK LAZAR nagykereskedő. Dohány és szivar nagy-árúda.

PERKO VENDEL hentesáru-üzlete a Főuton.

SIPOS DANIEL elsőrendű izzarabó (Főut).

SIMONKA JÁNOS szijgyártó.

SCHAFFHAUSER ENDRE mechanikus. Elvállalja varrógépek és kerekpárok javítását.

Id. SCHWARCZ SAMU fűszer-, liszt-, gabona- és szénkereskedése

STERMAN JÓZSEF ácsmester

SCHÖN JENŐ vegyesáru- és bőrkereskedése a vasuti állomás átellenében.

SPIEGEL ADOLF, a vasuti vendéglő bérője.

TIVADAR FERENC vas- és fűszerkereskedése.

TAKATS FERENCZ asztalos

TERSZTYENYAK ISTVAN kofaragó és szobrász. Kész sárkoraktár, Szentjános-utca

TOPLAK JÁNOS vegyeskereskedése. mész- és cement-raktára és cement-áru készítése.

TOMKA GYÖRGY vas- és fűszerkereskedése

VARGA MÁTYÁS Alsólendva. Elad szőlőoltványokat a legjobb fajokban.

WORTMAN BENO rőfös- és divatáru-kereskedése.

WEISZ LIPÓT divatárukereskedése és Tip-Top-féle cipő raktára

WALTERSDORFER ADOLF mészáros.

VIDÉKIEK:

ÁG ISTVAN vendéglős Lendvahosszúfalva.

BRÜLL KÁROLY gőzmalma Rédics.

BOROS JAKAB vendéglője Budapest Kú.só Váci-ut 86.

CSEKE KÁROLY csesztreg-paraszai gőzmalma.

DOMA JOZSEF vendéglős Lendvasarhely

DZSUBAN JÁNOS vendéglős Alsólakos.

DOMJÁN SÁNDOR cipész Szentgyörgyvölgy.

EPPINGER SALAMON és FIA kereskedése Csesztreg. Elernit-pala raktár.

EPPINGER JÓZSEF Csesztreg ajánlja mindenmű cement-árut, csövek, hidak, vályuk és minden e szakmába vágó cikkeket.

FRANKO ANTAL vendéglője Bántornya.

FÜRST ALAJOS kereskedő Kerkaszentmiklóson.

FÜRST ADOLF vendéglős Rédics.

FÖLDES MÓR „Royal“-kávéháza Csáktornyan.

FRANKO GEZA vendéglős Lendvaerdő (Renkőc)

FLESCH MANO vendéglős Rédics.

FRIEDRICH JÓZSEF gabonakereskedő Belatinc

GIDER GUSZTAV vendéglős Zsitkóc.

GÁL JÓZSEF molnár Peteshaza.

GAAL SANDOR molnár Rédics.

HORVÁTH IVÁN vendéglős Bántornya.

HORVATH MARTON bádogosmester Belatinc.

HERZFELD MÓR kereskedő Celdőmők.

HERZ MOR kereskedő Velemér (Vasm.)

HARANGOZÓ JÓZSEF újonnan megnyit vendéglője és vegyeskereskedése Nagypalánán.

Özv. KRAUSZ FÜLÖPNÉ vegyeskereskedése Lendvahosszúfalva.

KOVÁCS FERENC vendéglős Alsómorác (Vas-m.)

KÖLLER JÁNOS vegyeskereskedő Gönterháza

KEMÉNY MÓR kávéháza Muraszombat.

KÖHN LIPÓT mész-, cement- és deszka-nagykereskedése, Eternit-pala elárúsítása Muraszombat

KRALL MÁTYÁS mechanikus kerekpár- és varrógép javító műhelye Csáktornyan.

KANCSAL ISTVAN vendéglős Rédics

KÓSA FERENC cipész Nemesnép.

LOVÉNYAK VINCE borbély Lendvasarhely

KONTLER KÁROLY kovács és gépész Lendvahosszúfalva.

LACHENBACHER JÓZSEF kereskedő Zalabaksa

MILHOFER TESTVEREK vegyeskereskedés Lendvasarhely.

MOSONYI SÁNDOR kereskedése Resznek

MAYER JAKAB kereskedő Muraszertanev.

MAYER MÓR kereskedő Lendvajfalva.

NEUBAUER PETER vendéglős Kebeleszertartor

NEMETH ISTVAN eserepos-m. és tetőfedő Resznek

POLLAK SAMU vendéglős Muraheiy (Dekiezsin.)

PREISS IGNÁC kereskedő Szentgyörgyvölgy.

PERKO FERENC vegyeskereskedő Gáborjánháza

PACSAI LÁSZLÓ köröm- és kocsikovács-mester Nemesnép.

PREKSZAVEC ANTAL kőműves, Remiszmajor p. Felsőkirályfalva

ROSENBERGER DAVID kereskedő Zalabaksan.

RECHNITZER JOZSEF kereskedése Kislippa.

REINER LÁSZLÓ vendéglős Felsőszemenye.

REVERENCICS ISTVAN vendéglős Siótok

SBÜL KÁROLY vendéglős Radamos.

SABJANICS MARTON asztalosmester és deszka-kereskedő, Adorjánfalva.

SALAMON JÁNOS molnár Lovaszi.

SZABO FERENC cipész Lendvasarhely.

SZOCSAK LAJOS cipész Csesztreg

SZABO LAJOS vendéglős Resznek.

STIMECZ ANTAL kereskedő Felsőszemenye.

TURNAUER BLA kereskedő és vendéglős Murarév

TÓKA LAJOS műmalma s lisztraktára Csentevölgy

TOPLAK JÁNOS ácsmester Bakónak.

TIBOLD ANDRAS vendéglős Belatinc.

VADNAY GÁBOR bognár Lendvahosszúfalva.

VARGA JOZSEF vendéglős Lendvasarhely.

VASS GÉZA asztalosmester Csesztreg.

WALTERSDORFER IGNÁC sörkereskedő Ujpest.

WEISZENSTERN IGNÁC vendéglős Bántornya.

A t. Vendéglős uraknak

figyelmükbe ajánlom, hogy a legjobb minőségű s lezsebb

papir-szalvétát

akármily mennyiségben, cinyomással vagy anélkül, a legolcsóbb árban szállítom.

Balkányi Ernő, Alsólendva.

Gyönyörű illusztrációk! Érdemesítő olvasmányok! Mesésen olcsó árért!

A Világháboru Képes Krónikája

cimmel jelenik meg. Minden füzet a háboru eseményein kívül a háboru humorát is közli. Minden számban egy nagy műmelléklet!

40 fillér A füzetek hetenkint egyszer jelennek meg! Egy-egy füzet ára csak **40 fillér!** **40 fillér**

A füzetek állandóan kaphatók BALKÁNYI ERNŐ könyvkereskedésében Alsólendván.

Nyomatott Balkányi Ernő könyvnyomtatásán A s lendván